

prokoululu

Vesa Närhi, Pst

Niilo Mäki Instituutti ja Itä-Suomen yliopisto

ITÄ-SUOMEN
YLIOPISTO

NMI
Niilo Mäki Instituutti
Niilo Mäki Institute

Opetus- ja kulttuuriministeriö

www.prokoulu.fi

Koko luokan ohjaaminen, työrauhan perusta

*Työrauha Kaikille –toimintamalli
Luokanopettajien konsultatiivinen koulutus'*

Vesa Närhi, Pst

Itä-Suomen yliopisto ja Niilo Mäki Instituutti

Vesa Närhi

www.prokoulu.fi

Käyttäytymisen tukeminen

- *oppilaiden käyttäytymisen tukemisen periaatteet ovat samat tuen kaikilla portailla*
- *yleinen tuki, esim. Kern & Clemens (2007), käyttäytymistä tukevat keskeiset tekijät*
 - *selkeät säännöt ja odotukset käyttäytymiselle*
 - *tilanteiden ennustettavuus*
 - *selkeästi annetut ohjeet*
 - *hyvä, ensisijaisesti kannustava palaute*

Vesa Närhi

www.prokoulu.fi

Käyttäytymisen tukeminen

- *ADHD-oireisten oppilaiden tehokkaat tukitoimet (esim. Fabiano & al. 2009)*
 - *vahvempi ohjaaminen toivottuun käyttäytymiseen*
 - *johdonmukainen, välitön ja tehokas palaute käyttäytymisestä*
- *koska periaatteet ovat samat, koulun tukitoimista on hyvin mahdollista rakentaa jatkumo*

Vesa Närhi

www.prokoulu.fi

Tässä esityksessä

- keskitytään kahteen yleisen tuen menetelmään;
- yläkouluissa
 - Työrauha Kaikille –toimintamalli
 - kuvaan pilottitutkimuksen tulokset
- alakouluissa
 - opettajien (ja heidän työpariensä) konsultatiivinen koulutus
 - alustavat tulokset meneillään olevasta tutkimuksesta

Vesa Närhi

www.prokoulu.fi

Työrauha Kaikille -toimintamalli

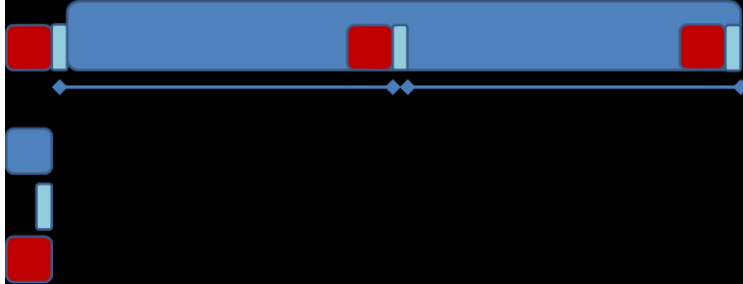
- perusteet
 - luokkaa opettavat opettajat yhdessä sopivat **konkreetit, kaikille samat tavoitteet**
 - arvioivat oppilaat tunneittain ja huomioivat onnistuneet oppilaat – **välitön positiivinen palaute**
 - viikoittainen tavoiteraja oppilaille; jos ei saavuta, niin yhteys vanhempiin – **nopea puuttuminen**
 - seurantatapaaminen kerran kuukaudessa
 - **opettajat tekevät päätökset muutoksista ja jatkamisesta**

Vesa Närhi

www.prokoulu.fi

Menetelmät, tutkimusasetelma

Vesa Närhi

www.prokoulu.fi

Menetelmät, mittarit

- *vaikuttavuuden arviointi kyselylomakkeilla opettajille ja oppilaille*
 - *työrauha*
 - *häiriökäyttäytyminen*
 - *hyväksyttävyys*
- *opettajilta lisäksi*
 - *luokan opettamisen kuormittavuus*
 - *työrauhan ylläpitoon käytetty osuus oppitunnista*

Vesa Närhi

www.prokoulu.fi

Menetelmät, osallistujat

- *informointi kuntaverkostojen yläkouluille*
 - *opettajat valitsivat ohjeella ”luokka, jossa on paljon työrauhaongelmia”*
 - *kehotus tehdä päätös osallistumisesta opettajien kokouksessa – sitoutuminen*
- *28 yleisopetuksen luokkaa*
 - *kaupungeista ja kunnista*
 - *pääasiassa 7. luokkia (n=21)*
 - *oppilasmäärän ka = 18,9 (2,8; vaihteluväli 15-26)*

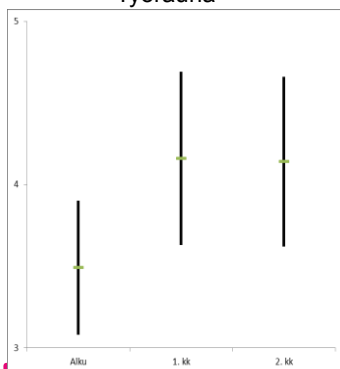
Vesa Närhi

www.prokoulu.fi

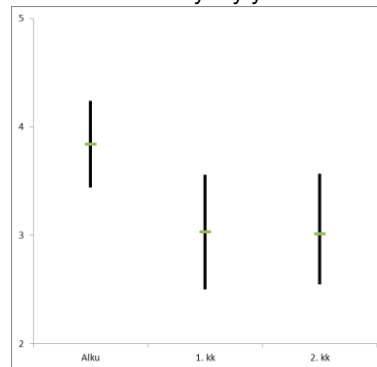
Tulokset; opettajat

Opettajat; Keskiarvo +/- keskihajonta eri mittauspisteissä

Työrauha

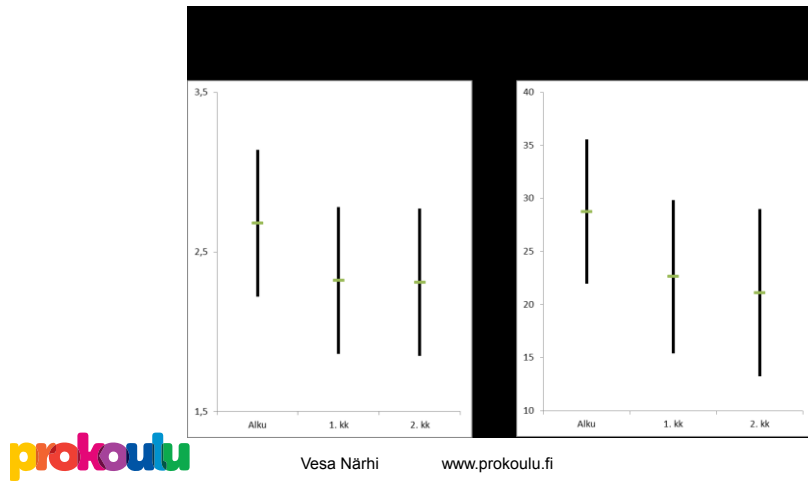
Häiriökäyttäytyminen

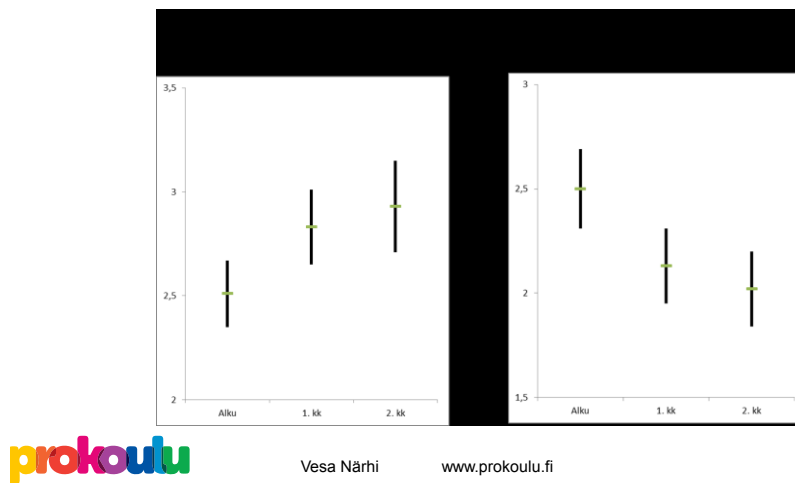
Vesa Närhi

www.prokoulu.fi

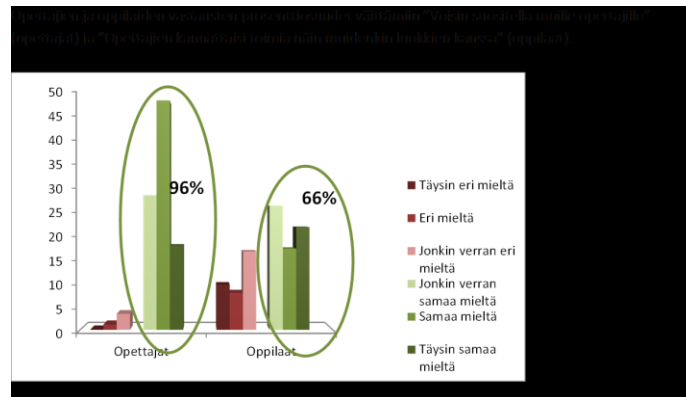
Tulokset; opettajat

Tulokset; oppilaat

Tulokset; hyväksyttävyyttä

Vesa Närhi

www.prokoulu.fi

Tulokset; yhteenveto

- *mallin toteuttamisen aikana muutokset työrauhassa olivat erittäin suuria sekä opettajien että oppilaiden arvioiden mukaan*
- *myös muutokset opettajien kokemassa luokan opettamisen kuormittavuudessa ja käyttäytymisen hallintaan käyttämässä ajassa olivat erittäin suuret*
 - 29% -> 21% oppitunnista = 3,5 min/oppitunti = 2 oppituntia/viikko
- *opettajat kokivat toiminnan erittäin hyväksyttävänä, oppilaat myös(?)*
 - *oppilaiden osalta vertailutietoa hyväksyttävyydestä vastaavista tukitoimista ei ole*
 - *yhdenkään luokan kanssa ei tukitoimia jouduttu lopettamaan*

Vesa Närhi

www.prokoulu.fi

Luokanopettajien konsultatiivinen koulutus

Vesa Närhi

www.prokoulu.fi

Luokanopettajien ohjaaminen

- *hyvän konsultaation piirteiden sisällyttäminen koulutukseen*
 - *opettaja määrittää ongelman*
 - *ongelma tarkasti rajattu*
 - *opettaja on asiantuntija*
 - *opettaja valitsee tukemisen tavat*
 - *annetaan palautetta etenemisestä*

Vesa Närhi

www.prokoulu.fi

Luokanopettajien ohjaaminen

- *hyvän konsultaation piirteiden sisällyttäminen koulutukseen*
 - *opettaja määrittää ongelman*
 - *ongelma tarkasti rajattu*
 - *opettaja on asiantuntija*
 - *opettaja valitsee tukemisen tavat*
 - *annetaan palautetta etenemisestä*

Vesa Närhi

www.prokoulu.fi

Prosessi

1. ennakkotehtävät

- *työrauha-arviot viikoittain (alkaa 4 vkoa ennen 1. koulutuspäivää)*
 - *arvioi itse ja arvioita oppilaillasi (nimettöminä) luokkasi työrauhaa*
 - *tarkoitus virittää työrauhan miettiminen*
- *katso työparisi kanssa video työrauhaa tukevista menetelmistä (juuri ennen 1. koulutuspäivää)*
 - *käy samalla alustavasti läpi ”Tukitoimien suunnittelulomake”*
 - *itsearviointilomake työrauhaa ylläpitävien toimintatapojen toteutumisesta*

Vesa Närhi

www.prokoulu.fi

Prosessi

2. koulutuspäivä (7 * 45 min)

luento

työrauhaa tukevat toimintatavat

ennakkotehtävän aikana kertyneen datan esittely

LO:jille heidän omat datansa Excel-tiedostona ja kuvana

Suunnittelu työparin kanssa

ryhmäkeskustelut

LO:t esittelivät luokkansa ja suunnitelmansa muille

muut kommentoivat

Suunnitelman viimeistely

yleinen keskustelu suunnitelmista ja kysymyksiin vastaamista

ohjeistus tukitoimien toteuttamiseen ja toimintaan sinä aikana

Vesa Närhi

www.prokoulu.fi

Prosessi

3. tukitoimien toteuttaminen

- *"aloita maanantaina"*
- *varatkaa ½ h/vko aikaa (työparin kanssa) asiaan*
 - *ohjaus asian "lämpimänä pitämiseen"*
- *käytä suunnitelmalomaketta, kirjaa siihen muutokset, joita teit*
 - *suunnittelun jäsentäminen*
- *opettajille sähköpostilla viikoittaiset työrauha-arviot, joista yhteenveto Excelliin siirrettäväksi*
 - *palaute edistymisestä tärkeää*

Vesa Närhi

www.prokoulu.fi

1. pilottitutkimus

- 17 LO:jaa
- yleisopetuksen luokkia ja erityisopetuksen pienryhmiä (2)

Mittarit

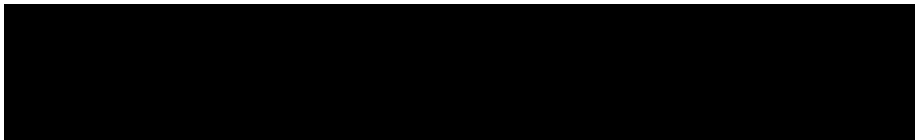
- kyselylomakkeet oppilaille (10 väittämää) ja opettajille (n. 20 väittämää)
- pohjana ProKoulu-menetelmät ja data
 - tunnetut mittarien ominaisuudet
 - mahdollistaa vertailun suureen aineistoon

Vesa Närhi

www.prokoulu.fi

Tulokset

Vesa Närhi

www.prokoulu.fi

Tulokset

- *Opettajien arviot siitä, kuinka suuri osa oppitunnista kuuluu työrauhan ylläpitoon väheni n. 20 %-yksikköä*
- *arvioissa mukana opettajien tulkinta, eli ei ero ehkä ihan näin massiivinen todellisuudessa kuitenkaan ole,*
- *mutta jo sillä, että opettajat kokevat näin, lienee suuri merkitys*

Vesa Närhi

www.prokoulu.fi

Tulokset

*tukitoimet olivat
erittäin
hyväksyttäviä*

Vesa Närhi

www.prokoulu.fi

Yhteenveto

- *alustavat tulokset erittäin hyvät*
- *opettajat erittäin tyytyväisiä*
- *kouluilla osaaminen tukitoimista—hyvin kevyt tuoppaus riittää (ainakin osalle opettajista) selvään parannukseen*
 - *koulun ihmiset suunnittelivat ja ohjasivat tukitoimet itse*
 - *ulkopuolinen koulutus/ohjaus 30 min. video + 120 min koulutus*
- *ohjausmallilla selvää potentiaalia tukea opettajia/kouluja luokkatason tukitoimissa*

Vesa Närhi

www.prokoulu.fi

Yhteenveto

- *varaukset*
 - *osallistuneet opettajat valikoitunut ryhmä*
 - *oletettavasti motivoituneita, innostuneita ja taitavia*
 - *ei tietoa miten toimii laajemmassa joukossa opettajia*
 - *oletettavasti tarvitaan myös tiiviimpään konsultaatioon perustuva malli*
 - *tässä vaiheessa aineisto pieni, rajoittaa analyysejä*

Vesa Närhi

www.prokoulu.fi

Yhteinen yhteenveto

- *luokan työrauhan tukemisen ohjaaminen on mahdollista*
- *suhteellisen kevyet ohjauksen tavat näyttävät riittävän*
- *osaaminen on kouluilla*
- *työrauhan paranemiseen liittyy parempi mahdollisuus keskittyä koulun perustehtävään*
- *työrauhan tukeminen on myös opettajien työssäjaksamisen tukemista*

Vesa Närhi

www.prokoulu.fi